

2023-05-22

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: UBN-2023-00151

Resultat från Våga visas enkät till elever och vårdnadshavare år 2023

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Den årliga Våga visa-enkäten omfattar elever i årskurserna 3, 6 och 8 samt vårdnadshavare med barn i förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, grundskolans årskurs 3 och 6 samt i grund- och gymnasiesärskolan.

Den generella bild som enkätens resultat ger känns i stor utsträckning igen från tidigare år. Det handlar om en hög grad av trygghet, trivsel och nöjdhet med lärarna medan frågor som gäller barns och elevers delaktighet och inflytande i utbildningen samt förtroende för rektor tenderar hamna lägst, ofta kombinerat med en relativt hög andel vet ej-svar.

Allra högst nöjdhet bland vårdnadshavarna uppvisar de med barn i pedagogisk omsorg. I elevenkäterna är det de yngsta eleverna som är mest nöjda, det vill säga eleverna i årskurs 3.

I förskola och grundskola är resultaten något lägre än föregående år, vilket gör att flera av kommunens uppställda mål inte uppnås i lika hög utsträckning som förra året. Även om måluppfyllelsen är betydligt lägre i det avseendet handlar det om små skillnader i enkätresultat.

Eleverna svarar i likhet med tidigare år i hög utsträckning att de trivs, känner sig trygga och tycker lärarna är bra. Det gäller såväl grundskola som fritidshem. I årskurs 6 och 8 är det dock i flera frågor en tydligt högre andel pojkar än flickor som ger positiva svar om skolan. Dessa skillnader mellan könen har ökat över tid, jämfört med särskilt år 2018.

Eleverna i årskurs 3 uttrycker i mycket hög utsträckning nöjdhet med sitt fritidshem. Vårdnadshavare med barn i förskoleklassen är också i stor utsträckning nöjda med fritidshemmet, medan de med barn i årskurs 3 är något mer kritiska i sina svar.

Svarsfrekvensen i de flesta av enkätens svarsgrupper har ökat efter två år av sjunkande svarsfrekvens.

Utbildningsenheten avser att genomföra såväl kvalitetssamtal med rektorer för förskola respektive särskola under hösten 2023 där enkätresultaten kommer utgöra en del av underlaget. Därutöver planeras resultatdialoger med grundskolans rektorer. I dessa dialoger är fokus på elevernas kunskapsresultat. I det sammanhanget är det av intresse att ta del av i vilken utsträckning som rektorerna bedömer att enkätresultaten bidrar till att förstå kunskapsresultaten och till att dra slutsatser om vad som behöver utvecklas på skolan för att främja en hög måluppfyllelse för eleverna.

Ärendet

Våga visa-enkäten är en årlig enkät till elever i årskurserna 3, 6 och 8 samt till vårdnadshavare med barn i förskola, pedagogisk omsorg, förskoleklass, årskurs 3 årskurs 6 respektive grund- och gymnasiesärskola. Den ingår i utbildningsnämndens kvalitetssystem och genomförs i såväl kommunala som fristående verksamheter i Nacka kommun. Enkäten genomförs förutom i Nacka även i sju andra kommuner i Stockholms län – Danderyd, Sollentuna, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna och Värmdö kommun.

Enkätens frågor är formulerade med utgångspunkt från läroplanen för respektive skolform för att fånga viktiga delar i verksamheternas nationella uppdrag, exempelvis gällande att undervisningen ger alla elever stimulans och stöd, att verksamheten känns trygg och att barnen/eleverna görs delaktiga och har inflytande i utbildningen. Det finns fyra svarsalternativ (stämmer mycket bra, stämmer ganska bra, stämmer ganska dåligt, stämmer mycket dåligt) samt ett ”vet ej”-alternativ.

Våga visa är den enda enkät som samtliga förskolor och grundskolor i Nacka deltar i årligen, vilket gör det möjligt för vårdnadshavare och elever som önskar att jämföra olika enheters enkätresultat via Jämföraren på kommunens webb. Den bidrar också med underlag för verksamheterna i deras systematiska kvalitetsarbete och till att på kommunnivå få bilder av elevers och vårdnadshavares uppfattning om verksamheterna inom områden som förskolor och skolor har viktiga uppdrag i och som ingår i förskolors och skolors nationella uppdrag. På kommunnivå bidrar den på olika sätt i arbetet med att nå kommunens övergripande mål.

Svarsfrekvens

I tabell 1 framgår samtliga svarsgrupper och deras svarsfrekvens. Svarsfrekvensen är generellt hög i elevenkäterna, i likhet med tidigare år. I enkäten till vårdnadshavare är det en större utmaning att uppnå hög svarsfrekvens. I Nacka kommun har den ändå ökat

jämfört med föregående år i alla svarsgrupper som avser vårdnadshavare. Undantaget gäller den minsta svarsgruppen – vårdnadshavare med barn i gymnasiesärskolan – där svarsfrekvensen istället minskat. Svarsfrekvensen i Nacka kommuns enkät är för svarsgrupperna som avser förskola, förskoleklass, grundskola och grundskola högre i Nacka än vid jämförelse med totala svarsfrekvensen i Våga visas åtta enkätkommuner, undantaget elevenkäten i årskurs 8 vars svarsfrekvens är på samma nivå som i Våga visa. För gymnasiesärskolan respektive pedagogisk omsorg är svarsfrekvensen i Nacka lägre.

Tabell 1 Totalt antal enkäter och svarsfrekvens (andel av totala antalet enkäter som besvarats) per svarsgrupp år 2023 i Nacka kommun respektive Våga visa (samtliga åtta deltagande kommuner) samt svarsfrekvens år 2022 i Nacka kommun.

Svarsgrupp	Nacka kommun		Nacka kommun	Våga visa	
	Totalt antal enkäter	Svarsfrekvens	Svarsfrekvens	Totalt antal enkäter	Svarsfrekvens
	2023	2023	2022	2023	2023
Förskola (vårdnadshavare)	6221	68%	61%	23679	66%
Förskoleklass (vårdnadshavare)	1409	57%	48%	5459	53%
Grundskola (vårdnadshavare)	112	63%	21%	418	41%
Gymnasiesärskola (vårdnadshavare)	39	36%	55%	78	42%
Pedagogisk omsorg (vårdnadshavare)	142	73%	48%	251	74%
Årskurs 3 (vårdnadshavare)	1503	61%	49%	5708	53%
Årskurs 6 (vårdnadshavare)	1626	41%	38%	5831	41%
Årskurs 3 (elever)	1511	91%	90%	5697	89%
Årskurs 6 (elever)	1561	88%	89%	5707	86%
Årskurs 8 (elever)	1653	81%	78%	5611	81%

En hög svarsfrekvens är förstås önskvärd, särskilt eftersom det på grund av hur enkäten genomförs inte är möjligt att ta reda på om bortfallet är slumpmässigt eller inte. Understiger svarsfrekvensen för en svarsgrupp 50 procent redovisas därför inte resultaten i denna tjänsteskrivelse (gäller vårdnadshavarenkäten för gymnasiesärskolan respektive grundskolans årskurs 6). Om en förskola eller skola har en svarsfrekvens som understiger 50 procent för en svarsgrupp redovisas inte resultatet för enheten.

Jämförelser över tid görs inte i de fall svarsgruppens enkätsvar inte redovisades föregående år på grund av låg svarsfrekvens (alla vårdnadshavarenkäter utom förskolans).

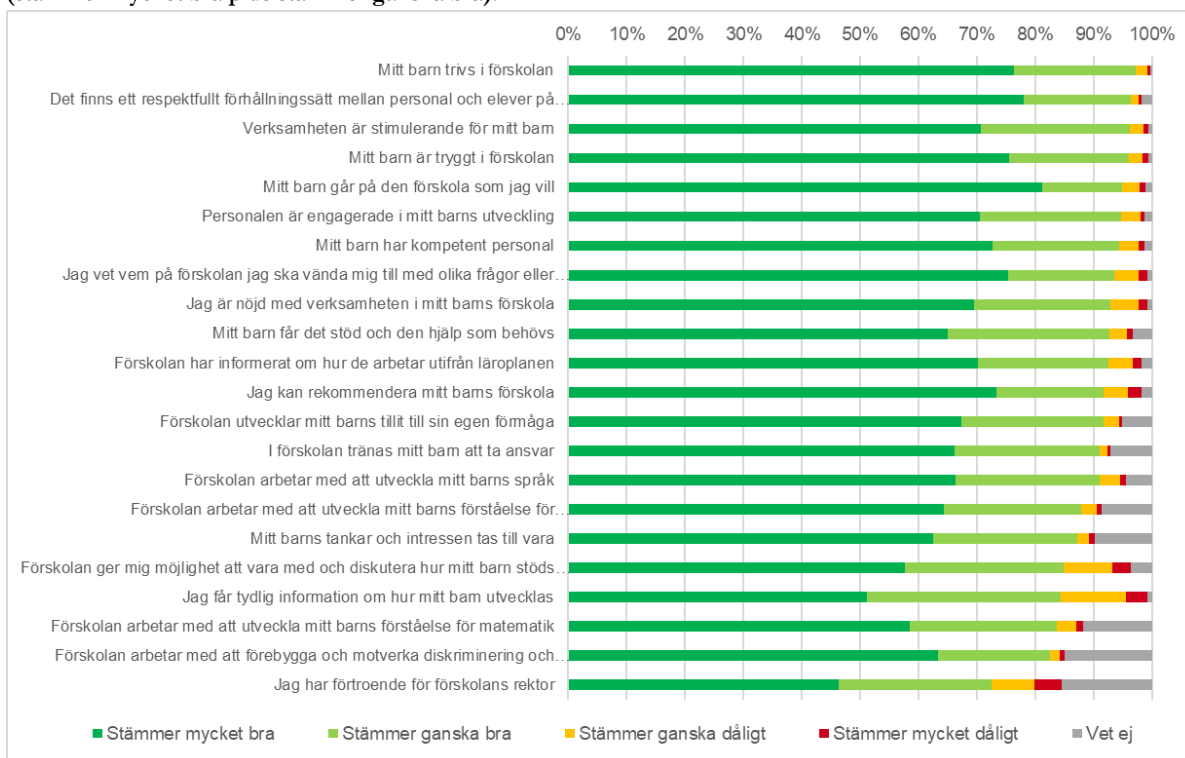
Förskola

Årets resultat

Årets enkät till vårdnadshavare med barn i förskola visar generellt nöjdhet med verksamheterna. De av enkätens påståenden som vårdnadshavarna i allra högst grad svarar instämmande om (stämmer mycket bra eller stämmer ganska bra) avser att barnet trivs och är trygg i förskolan, att det finns ett respektfullt förhållningssätt mellan personalen och barnen, att verksamheten är stimulerande och personalen engagerad.

De tre påståenden i enkäten som vårdnadshavarna i minst utsträckning instämmer i har också gemensamt att de samtidigt har högst andel ”vet ej”-svar. Det gäller förtroendet för förskolans rektor (73 procent instämmer, 16 procent vet ej), att förskolan arbetar med att förebygga och motverka diskriminering och kränkande handlingar (83 procent instämmer, 15 procent vet ej) och att förskolan arbetar med att utveckla barnets förståelse för matematik (84 procent instämmer, 12 procent vet ej).

Figur 1 Förskola: Vårdnadshavares svar på enkät år 2023, sorterat från högst till lägst andel instämmande svar (stämmer mycket bra plus stämmer ganska bra).

En tänkbar förklaring till en hög andel ”vet ej-svar” när det gäller frågan om förskolans rektor kan vara att vårdnadshavarna på en del förskolor har mer kontakt med en biträdande rektor. Med vägledning från rektorernas svar i tidigare års kvalitetssamtal med utbildningsenheten kan en möjlig förklaring till en hög andel ”vet ej-svar” när det gäller frågan om förskolan arbetar med barnets förståelse för matematik liksom att förskolan arbetar förebyggande och motverkande mot diskriminering och annan kränkande behandling ha samband med i vilken utsträckning förskolan har fokuserat på, eller varit tillräckligt tydlig, på att kommunicera dessa delar av verksamheten till vårdnadshavarna. Utbildningsenheten planerar återigen kvalitetssamtal med förskolans rektorer under hösten 2023, då bland annat förskolornas analyser av årets enkätresultat kommer att utgöra en del av samtalet.

Måluppfyllelse av kommunens mål

Tre av de fem mål som Nacka kommun har ställt upp för förskolan, som ett led i att nå de övergripande kommunmålen, och som baseras på enkätresultaten är uppfyllda. Vårdnadshavarna anser i hög utsträckning att deras barn är trygga i förskolan, att verksamheten är stimulerande och att barnens tankar och intressen tas tillvara.

Tabell 2 Förskola: Resultat från enkät till vårdnadshavarna och kommunens mål, år 2023

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA			
Nackas förskolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner		Utfall 2023	Mål 2023
	Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel föräldrar som är nöjda med sin förskola	Plats 7	Plats 1-3
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA			
Alla förskolor i Nacka håller hög kvalitet		Utfall 2023	Mål 2023
	Andel förskolor som har minst 80 procent nöjda föräldrar	90%	95 %
Alla förskolor är goda miljöer för utveckling och lärande		Utfall 2023	Mål 2023
	Andel föräldrar som anser att barnet är tryggt i förskolan	96 %	95 %
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA			
Alla barn stimuleras till nyfikenhet och lust att lära		Utfall 2023	Mål 2023
	Andel föräldrar som upplever att verksamheten är stimulerande	96 %	95 %
	Andel föräldrar som anser att deras barns tankar och intressen tas tillvara	87 %	85 %

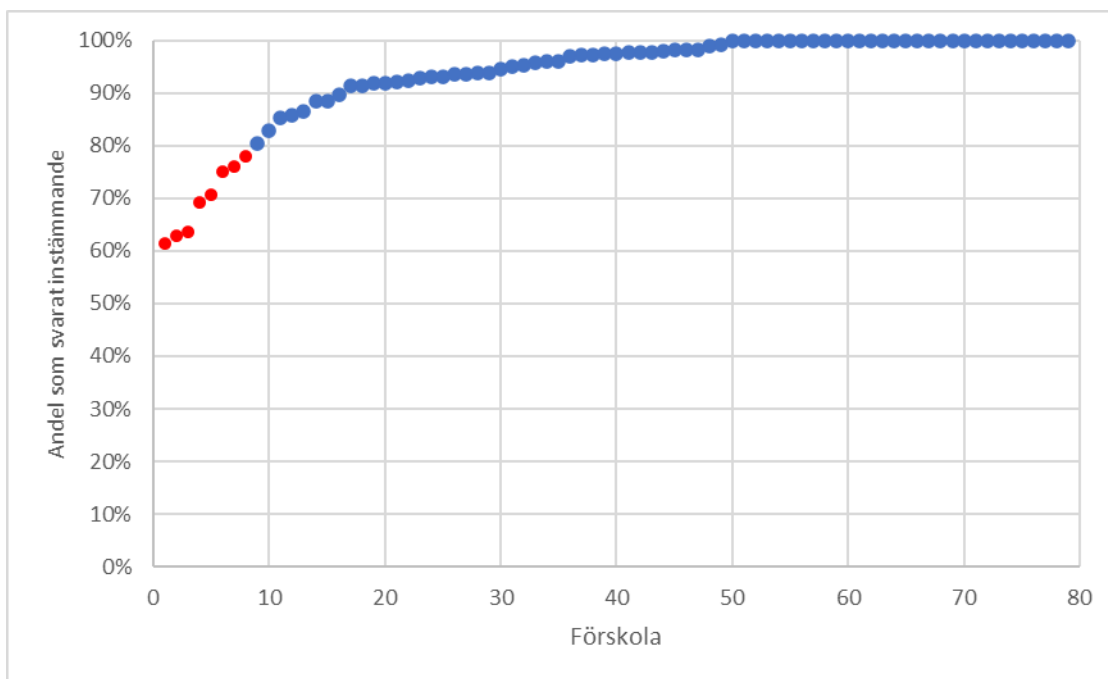
De två mål som inte uppnås avser båda enkätens resultat vad avser den generella nöjdheten med verksamheten (andelen som instämmer i att ”Jag är nöjd med verksamheten i mitt barns förskola”). I genomsnitt är det 92,9 procent av vårdnadshavarna i Nacka som instämmer gällande detta. Det motsvarar plats sju av totalt åtta deltagande enkät-kommuner, vilket gör att målet om topp-tre inte nås. Det handlar i praktiken om små skillnader mellan kommunerna – från 0,5 till 1,2 procentenheter lägre andel nöjda i Nacka, jämfört med kommunerna som hamnar på plats två till sex i

rangordning. Störst skillnad är det jämfört med den kommun som har allra högst nöjdhet, Danderyd (tre procentenheter högre än i Nacka).

Av de totalt 79 förskolor i Nacka som både har en godtagbar svarsfrekvens och minst fem svar har 71 av dessa minst 80 procent nöjda vårdnadshavare. Det utgör 90 procent av förskolorna, medan målet är att minst 95 procent ska uppnå denna nivå. Därför uppnås inte heller i detta fall målnivån när det gäller generell nöjdhet.

I figur 2 visas spridningen mellan förskolorna i Nacka vad gäller andel vårdnadshavare som svarat att de är nöjda med verksamheten. Medianen är 97 procent nöjdhet. De totalt åtta förskolor som uppnår mindre än 80 procent nöjdhet är rödmarkerade i figuren.

Figur 2 Andel vårdnadshavare per förskola som är nöjda med verksamheten. år 2023. Varje punkt representerar en förskola. Enbart förskolor med svarsfrekvens på minst 50 procent samt med minst fem svar ingår, totalt 79 förskolor

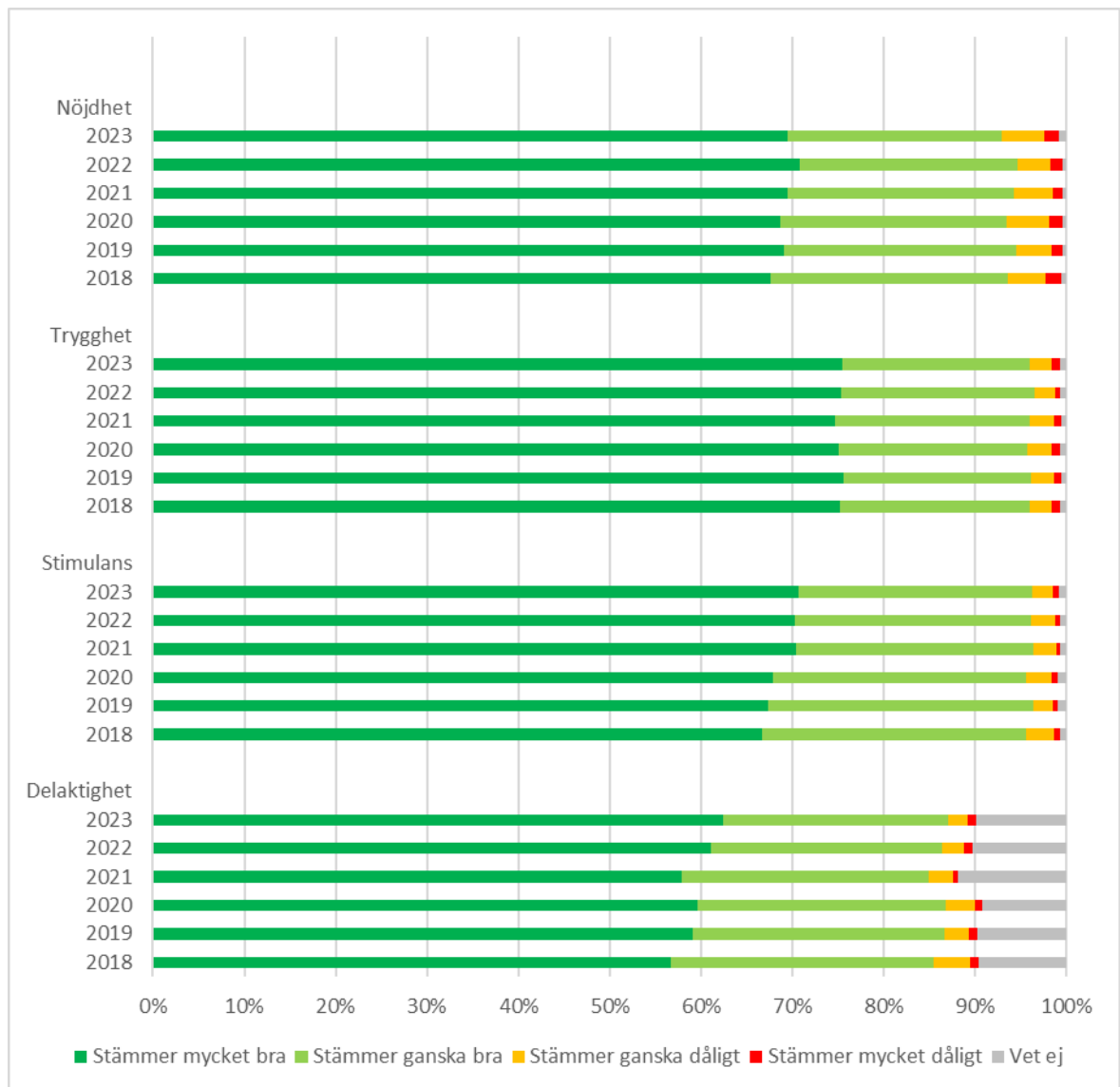

Utveckling över tid

Figur 3 visar svarsfördelningen åren 2018–2023 för de av enkätens frågor som är indikatorer i Nacka kommun. Andelen nöjda med verksamheten är 93 till 95 procent under perioden. Årets resultat innebär en nedgång med 1,7 procentenheter i andelen som instämmer i att de är nöjda med förskolan, jämfört med förra året. Det motsvarar ungefär nivån år 2020.

Svaren gällande att barnen är trygga i förskolan varierar mellan 96 och 97 procent som instämmer, medan det varje år under perioden är 96 procent som instämmer i att verksamheten är stimulerande. Resultaten är således mycket stabila över tid, även vad avser att andelen som instämmer i att deras barns tankar och intressen tas tillvara, som är på en lägre nivå jämfört med de övriga nämnda frågorna (85 till 87 procent som instämmer), något som beror på att andelen ”vet ej”-svar i det fallet är ungefär 10 procent varje år.

Figur 3 Förskolan: Vårdnadshavares svar i enkäten åren 2018–2022, på frågor som är indikatorer för Nacka kommuns övergripande mål (andel som svarat stämmer mycket bra/stämmer ganska bra/stämmer ganska dåligt/stämmer mycket dåligt/vet ej), procent

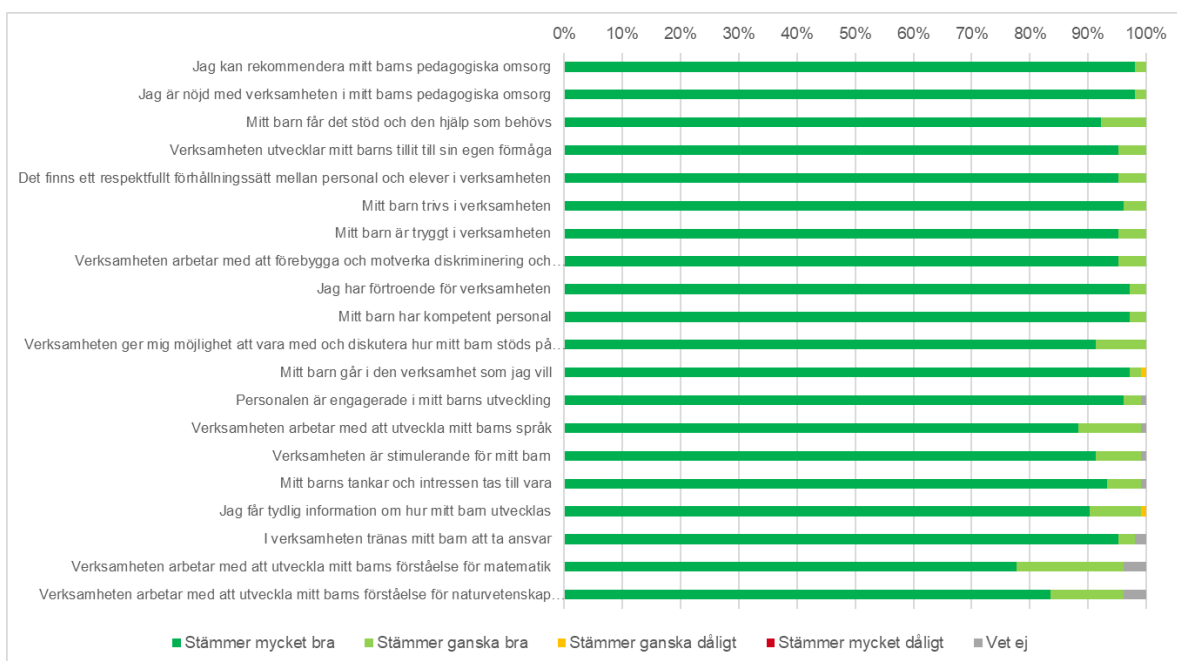
Notera: ”Nöjdhet” avser ”Jag känner mig nöjd med verksamheten i mitt barns förskola”, ”Trygghet” avser ”Mitt barn känner sig tryggt

i förskolan”, ”Stimulans” avser ”Verksamheten är stimulerande för mitt barn” och ”Delaktighet” avser ”Mitt barns tankar och intressen tas tillvara”

Pedagogisk omsorg

De vårdnadshavare som i allra störst utsträckning uppger att de är nöjda med verksamheten har barn i pedagogisk omsorg. Här är det 96 till 100 procent som instämmer (svarar ”stämmer mycket bra” eller ”stämmer ganska bra”) i alla frågor.

Figur 4 Pedagogisk omsorg: Vårdnadshavares svar på enkät år 2023, sorterat från högst till lägst andel instämmande svar (stämmer mycket plus stämmer ganska bra).

Förskoleklass

Enligt enkäten om förskoleklassen är vårdnadshavarna i mycket hög utsträckning nöjda med verksamheten (figur 5). Att barnen trivs, har kompetenta lärare, att det finns ett respektfullt förhållningssätt mellan personal och elever och generell nöjdhet med verksamheten är exempel på frågor som 96 till 97 procent av vårdnadshavarna instämmer i.

Två resultat avviker både genom att andelen som instämmer är betydligt lägre jämfört med övriga frågor samtidigt som andelen ”vet ej”-svar är hög. Det avser dels ”Mitt barn är med och planerar sitt skolarbete” (andelen som instämmer är 51 procent och andelen som svarat ”vet ej” är 41 procent), dels ”Jag har förtroende för rektor” (69 procent som

instämmer och 21 procent ”vet ej”-svar). Jämförelse med föregående år är inte möjlig på grund av att det då var låg svarsfrekvens.

Figur 5 Förskoleklass: Svar på enkät till vårdnadshavare år 2023, sorterat från högst till lägst andel instämmande svar (stämmer mycket plus stämmer ganska bra).

Grundskola

Årets resultat i elevenkäterna

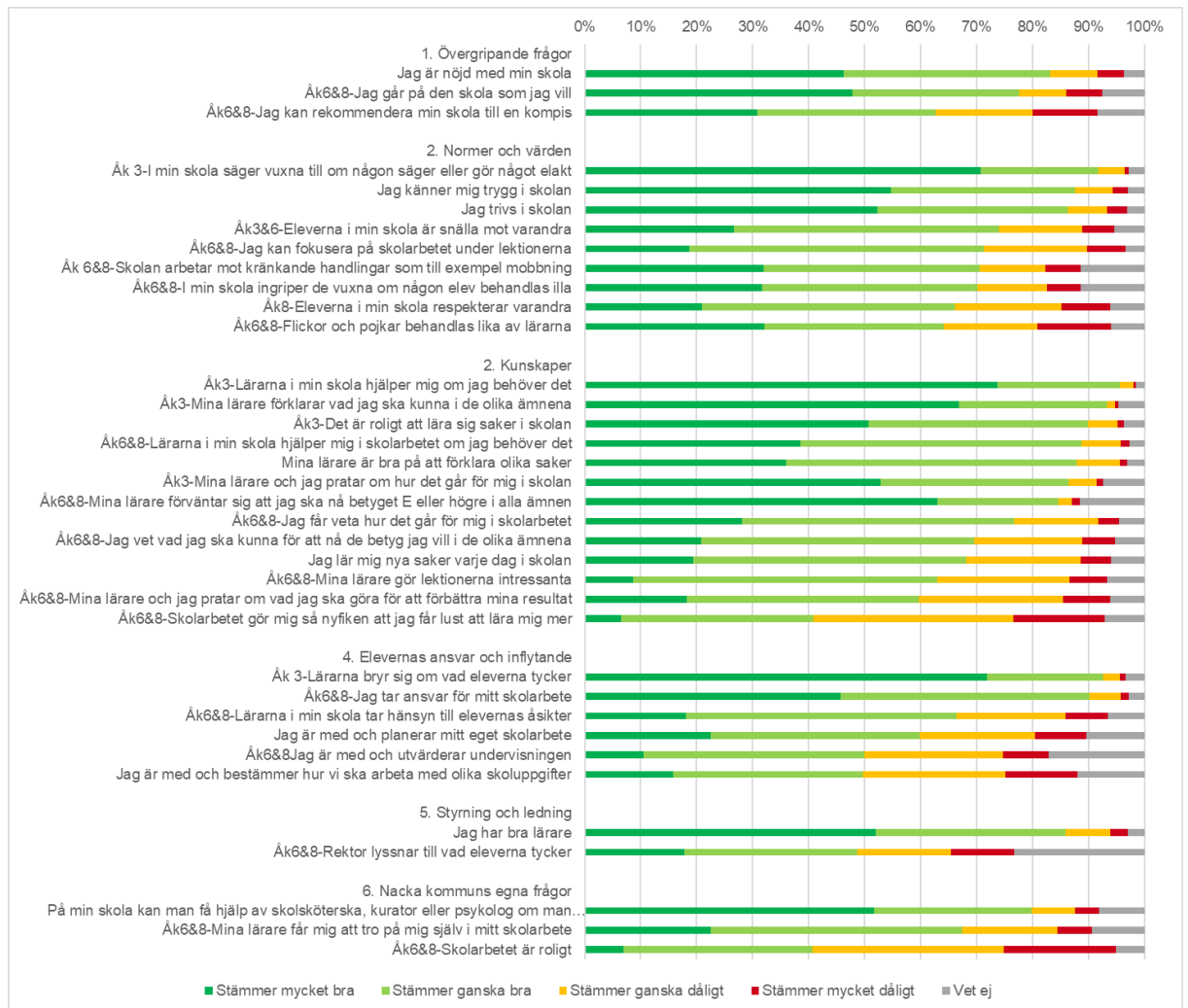
Svaren från eleverna i grundskolans årskurser 3, 6 och 8 redovisas i figur 6. Det vanliga mönstret med mer positiva svar om skolan ju yngre eleverna är finns även i årets enkät.

Av de enkätfrågor som är formulerade på samma sätt till eleverna i samtliga tre årskurser är det sammantaget högst andel elever som instämmer i att ”Jag känner mig trygg i skolan” (88 procent) och att ”Mina lärare är bra på att förklara olika saker” (88 procent), följt av ”Jag trivs i skolan” (86 procent) och ”Jag har bra lärare” (86 procent). Av de gemensamma enkätfrågorna är det sammantaget lägst andel elever som instämmer i att ”Jag är med och bestämmer hur vi ska arbeta med olika skoluppgifter” (50 procent), följt av ”Jag är med och planerar mitt eget skolarbete” (60 procent). I de två senare fallen kan det noteras att det samtidigt också är en relativt hög andel ”vet ej”-svar.

Det som eleverna i minst utsträckning håller med om gäller frågor som är avsedda att fånga upplevelsen av stimulans i skolan och som formuleras på samma sätt för årskurserna 6 och 8. Enbart 41 procent av eleverna i dessa två årskurser instämmer i att

”Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer” liksom i att ”Skolarbetet är roligt”. Det kan jämföras med eleverna i årskurs 3 där det är 90 procent som instämmer i att ”Det är roligt att lära sig saker i skolan.”

Figur 6 Grundskola: Elevers svar i enkät i årskurserna 3, 6 och 8 (sammantaget) år 2023. Resultat sorterade från högst till lägst andel instämmande svar (stämmer mycket bra plus stämmer ganska bra). Observera att vissa frågor enbart är ställda till elever i årskurs 3 eller enbart till elever i årskurserna 6 och 8.

När det gäller Nacka kommuns egen fråga till eleverna i årskurserna 6 och 8 om att ”Mina lärare får mig att tro på mig själv” är det bara hälften av eleverna som instämmer. På Nackas fråga om elevhälsa, som ställs till elever i samtliga tre årskurser, är det 80 procent som håller med om att ”På min skola kan man få hjälp av skolsköterska, kurator eller psykolog om man behöver”.

Måluppfyllelse av kommunens mål

I tabell 4 visas att ett av totalt fem av kommunens mål baserade på elevenkäten uppnås i år. Det mål som uppnås gäller att åtminstone tre av fyra skolor i Nacka ska uppvisa hög nöjdhet bland eleverna, vilket innebär att minst 80 procent av eleverna instämmer i att ”Jag är nöjd med min skola”. Målet uppnås genom att denna nöjdhetsgrad bland eleverna uppnås vid 26 av 34 skolor (76 procent av skolorna).

Elevernas nöjdhet med sin skola räcker dock inte riktigt till för att klara målet av att vara bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen. Det är på kommunnivå 83 procent av eleverna som svarar instämmande i att de är nöjda med sin skola, vilket gör att Nacka hamnar på plats fyra av de totalt åtta enkätkommunerna. Högst nöjdhet är det i Danderyd (89 procent), följt av Täby (86 procent) och Värmdö (84 procent). Siffrorna är avrundade och det saknas mindre än en procentenhet för att Nacka skulle ta sig in bland topp-tre.

Andelen elever som instämmer i att ”Jag känner mig trygg i skolan” är 88 procent, vilket är sex procentenheter under målvärdet. Lika långt avstånd till målvärdet är det vad gäller andelen elever som instämmer i att deras lärare får dem att tro på sig själva (67 procent jämfört med målvärdet 73 procent).

Störst avstånd i förhållande till målvärdet är det för indikatorn som är avsedd att fånga elevernas uppfattning om hur stimulerande skolan är (57 procent som instämmer jämfört med målvärdet 70 procent). Som redogjorts för ovan beror det låga resultat i detta fall på utfallet i årskurserna 6 och 8.

Tabell 3 Grundskola: Resultat för indikatorer baserade på elevenkäten i grundskolan och kommunens mål, år 2023

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA			
Nackas skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner		Utfall 2023	Mål 2023
◆	Bland de tre bästa kommunerna i enkätundersökningen när det gäller andel elever som är nöjda med sin skola	4	Plats 1–3
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA			
Alla skolor i Nacka håller hög kvalitet		Utfall 2023	Mål 2023
●	Andel skolor som har minst 80 procent nöjda elever	76 %	75 %
Alla skolor är goda miljöer för utveckling och lärande		Utfall 2023	Mål 2023
◆	Andel elever som är trygga i skolan	88 %	95 %
Alla elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära		Utfall 2023	Mål 2023
◆	Andel elever som - tycker det är roligt att lära sig saker i skolan (åk 3) - anser att undervisningen motiverar till att vilja lära sig mer (åk 6 och 8)	57 %	70 %
◆	Andel elever som instämmer i att deras lärare får dem att tro på sig själva i skolarbetet (åk 6, 8).	67 %	73 %

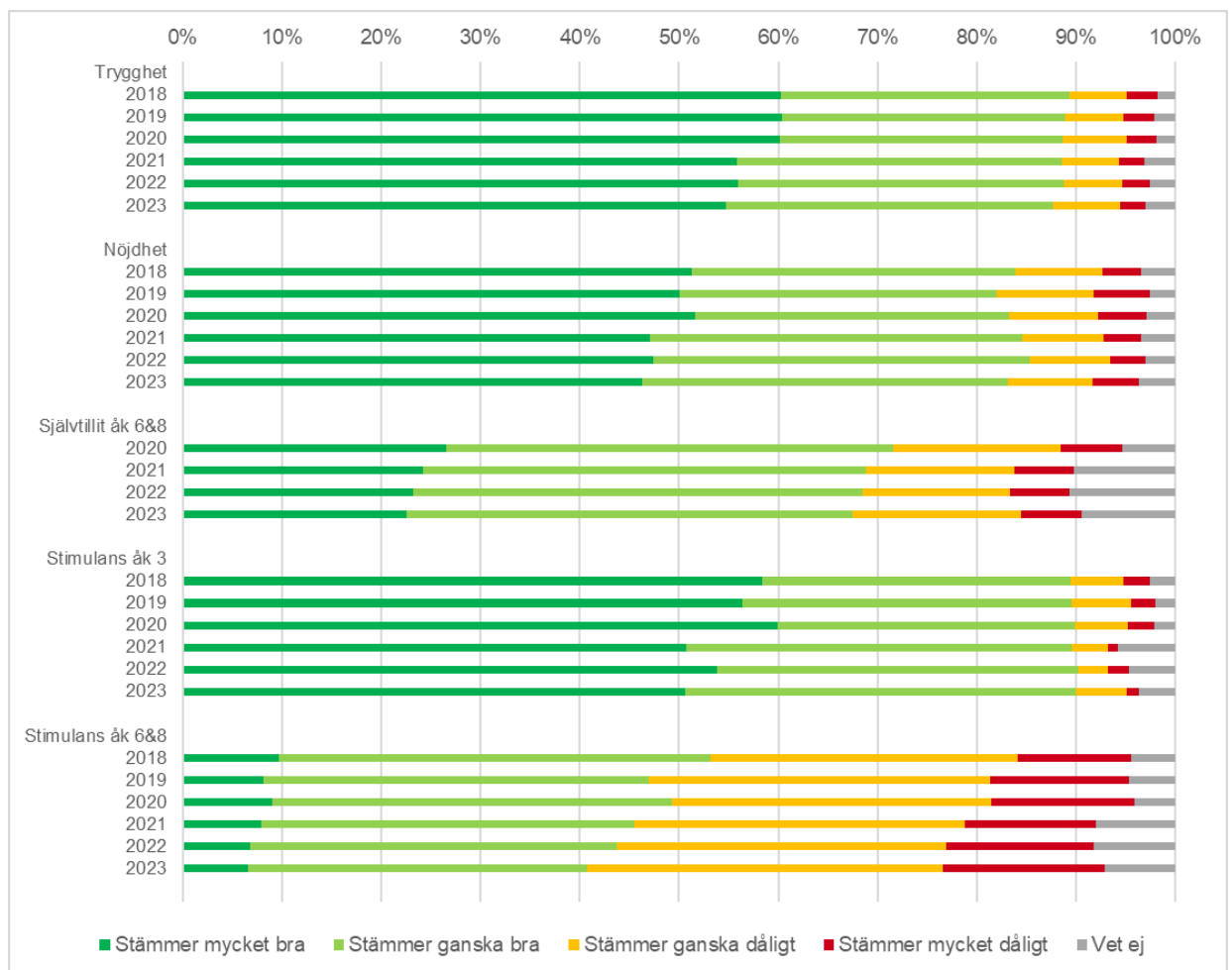
Utveckling över tid

Figur 7 visar svarsfördelningen under perioden 2018–2023 för indikatorerna baserade på elevenkäten i grundskolan. Eftersom svaren när det gäller stimulansen i skolan skiljer sig så mycket mellan eleverna i årskurs 3 jämfört med i årskurs 6 och 8 så redovisas svaren separat i figuren nedan. Medan det stabilt är cirka nio av tio elever i årskurs 3 som varje år instämmer i att det är roligt att lära sig saker i skolan (”stämmer mycket bra” eller ”stämmer ganska bra”) är det en sjunkande andel elever i årskurserna 6 och 8 som sammantaget instämmer i frågan som avser stimulans, från 53 procent år 2018 till 41 procent i årets enkät.

Elevernas uppfattning om tryggheten i skolan förändras väldigt lite över tid, från 88 procent som i år instämmer i att de känner sig trygga till 89 procent åren 2018–2022.

Frågan som avser att fånga skolans bidrag till att eleverna utvecklar självförtroende visar en nedgång i andelen elever som svarar ”stämmer mycket bra” med fyra procentenheter, jämfört med första gången frågan ställdes år 2020, samtidigt som det är det en uppgång i ”vet ej”-svaren i samma storleksordning.

Figur 7 Grundskola: Elevers svar i enkät (åk 3, 6 och 8 sammantaget) på frågor som ligger till grund för indikatorerna, åren 2018-2022. Observera att vissa frågor enbart är ställda till elever i årskurs 3 eller enbart till elever i årskurserna 6 och 8.

Notera: Med ”Trygghet” avses ”Jag känner mig trygg i skolan”, med ”Nöjdhet” avses ”Jag är nöjd med min skola”, med ”Självförtroende” avses ”Mina lärare får mig att tro på mig själv i mitt skolarbete”, med ”Stimulans åk 3” avses ”Det är roligt att lära sig saker i skolan” i åk3-enkäten och med ”Stimulans åk 6&8” avses ”Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer” i enkäten till åk 6 och 8.

Flickors och pojkars upplevelse av skolan

I årskurserna 6 och 8 är det generellt större skillnader i hur stor andel flickor som svarar positivt (instämmande) på frågorna om skolan jämfört med andelen pojkar som gör detsamma, än vad som var fallet i början av jämförelseperioden år 2018. I 2023 års enkät förekommer skillnader mellan könen på tio procentenheter eller mer i en del frågor, där

pojkar är mer positiva än flickorna, exempelvis gällande att ”Mina lärare gör lektionerna intressanta” och ”Eleverna i min skola är snälla mot varandra”. Avsevärt störst skillnad mellan könen gäller dock frågan om ”Flickor och pojkar behandlas lika av lärarna”, där motsatt förhållande råder. I årskurs 8 instämmer 60 procent av pojkarna, jämfört med 74 procent av flickorna. I årskurs 6 är skillnaden ännu större, med 52 procent av pojkarna som instämmer, jämfört med 76 procent av flickorna. Tabell 4 visar skillnaderna i andelen instämmande svar mellan pojkar och flickor.

Tabell 4 Grundskolan: Skillnader i svar mellan pojkar och flickor i årskurs 6 respektive 8, år 2023 (skillnad i andel som svarar instämmande på frågan), procentenheter

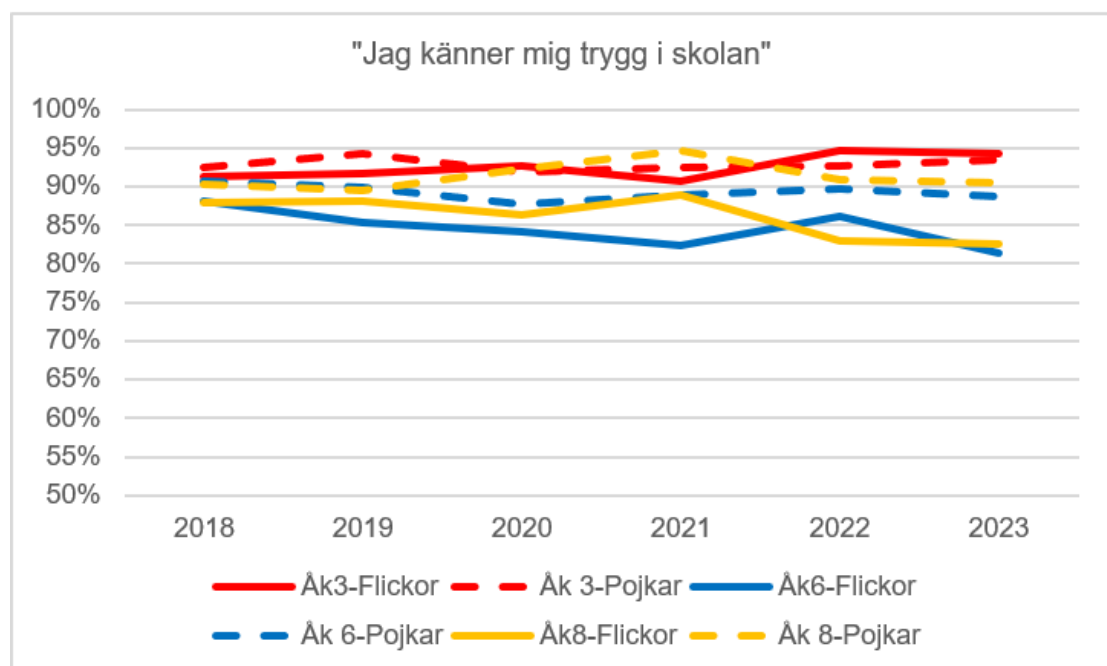
	Differens pojke-flicka åk6 (procentenheter)	Differens pojke-flicka åk8 (procentenheter)
1. Övergripande frågor		
Jag går på den skola som jag vill	4	6
Jag kan rekommendera min skola till en kompis	-1	9
Jag är nöjd med min skola	4	8
2. Kunskaper		
Jag får veta hur det går för mig i skolarbetet	6	13
Jag lär mig nya saker varje dag i skolan	1	4
Jag vet vad jag ska kunna för att nå de betyg jag vill i de olika ämnena	9	9
Lärarna i min skola hjälper mig i skolarbetet om jag behöver det	-1	2
Mina lärare förväntar sig att jag ska nå betyget E eller högre i alla ämnen	2	-3
Mina lärare gör lektionerna intressanta	10	13
Mina lärare och jag pratar om vad jag ska göra för att förbättra mina resultat	5	17
Mina lärare är bra på att förklara olika saker	4	9
Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer	3	10
3. Elevernas ansvar och inflytande		
Jag tar ansvar för mitt skolarbete	-4	2
Jag är med och bestämmer hur vi ska arbeta med olika skoluppgifter	4	11
Jag är med och planerar mitt eget skolarbete	7	8
Jag är med och utvärderar undervisningen	9	9
Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter	2	4
4. Normer och värden		
Eleverna i min skola är snälla mot varandra	11	12
Flickor och pojkar behandlas lika av lärarna	-24	-14
I min skola ingriper de vuxna om någon elev behandlas illa	1	1
Jag kan fokusera på skolarbetet under lektionerna	8	8
Jag känner mig trygg i skolan	7	8
Jag trivs i skolan	6	9
Skolan arbetar mot kränkande handlingar som till exempel mobbning	1	3
5. Styrning och ledning		
Jag har bra lärare	3	6
Rektor lyssnar till vad eleverna tycker	-2	2
8. Nacka kommuns egna frågor		
Mina lärare får mig att tro på mig själv i mitt skolarbete	8	10
På min skola kan man få hjälp av skolsköterska, kurator eller psykolog om man behöver	0	0
Skolarbetet är roligt	4	10

I årskurs 3 är det dock i de flesta fall små skillnader mellan andelen pojkar och flickor som lämnar instämmande svar på frågorna, med tre undantag. ”Jag lär mig nya saker i varje dag i skolan” instämmer 90 procent av flickorna i årskurs 3 om, jämfört med 79 procent av pojkarna. ”Jag är med och planerar mitt eget skolarbete” instämmer 73 av

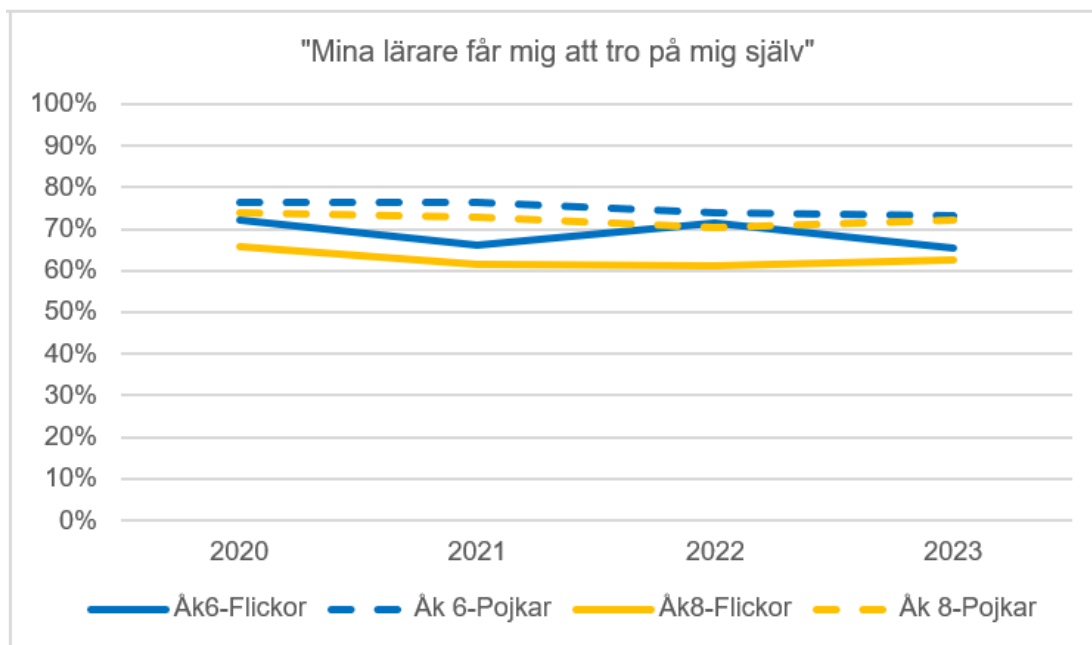
flickorna i, jämfört med 66 procent av pojkarna. Det är också fem procentenheter fler flickor än pojkar som instämmer i att ”det är roligt att lära sig saker i skolan”.

I nedanstående två figurer redovisas skillnaderna mellan könen över tid för två av indikatorerna. Figur 9 visar att skillnaden mellan könen vad gäller andelen som instämmer i att de känner sig trygga i skolan är små under hela perioden i årskurs 3, medan den har ökat i årskurserna 6 och 8, framförallt för att det är en något lägre andel flickor som instämmer än i början av perioden, år 2018. Figur 10 visar motsvarande uppgifter för Nacka-frågan ”Mina lärare får mig att tro på mig själv i skolarbetet”. Här finns en skillnad mellan könen såväl i årskurs 6 som årskurs 8, som har ökat jämfört med förra årets enkät men inte nämnvärt jämfört med år 2020, då frågan ställdes för första gången.

Figur 8 Grundskolan: Andel flickor respektive pojkar som instämmer i att "Jag känner mig trygg i skolan", åren 2018-2023. Observera att skalan inte börjar på noll.

Figur 9 Grundskolan: Andel flickor respektive pojkar som instämmer i att "Jag känner mig trygg i skolan", åren 2018-2023. Observera att skalan inte börjar på noll.

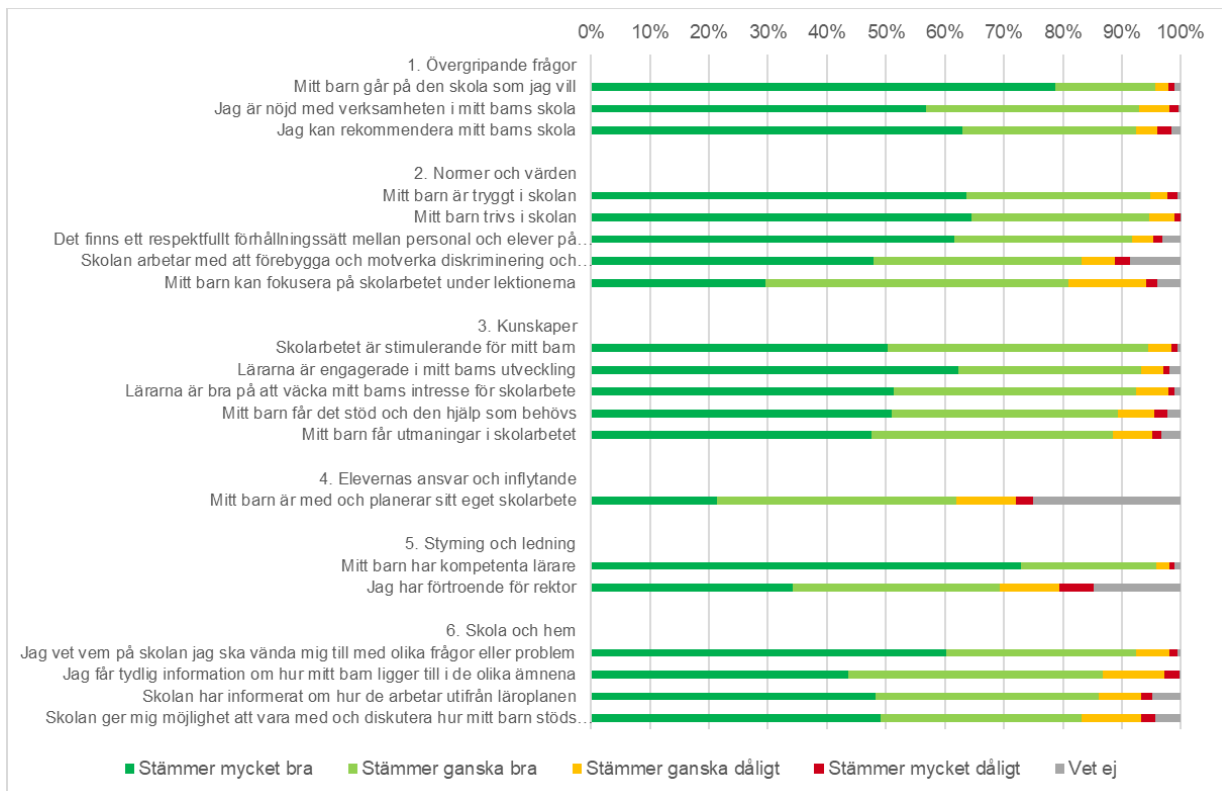
Enkät i årskurs 3 till vårdnadshavare

Enkäten till vårdnadshavare med barn i årskurs 3 avspeglar överlag mycket hög nöjdhet med skolan. I topp hamnar "Mitt barn har kompetenta lärare" och "Mitt barn går på den skola som jag vill" (96 procent instämmande svar i bägge fallen), följt av "Mitt barn är tryggt i skolan" samt "Mitt barn trivs i skolan" (95 procent som instämmer i bägge fallen).

Svaren gällande att "Mitt barn är med och planerar sitt eget skolarbete" tillsammans med "Jag har förtroende för rektor" avviker genom att andelen instämmande svar i dessa fall enbart är 62 respektive 69 procent. Det är 25 respektive 15 procent som i dessa fall svarar "vet ej" på frågorna.

Figur 10 Grundskola: Vårdnadshavares svar på enkät (årskurs 3), år 2023

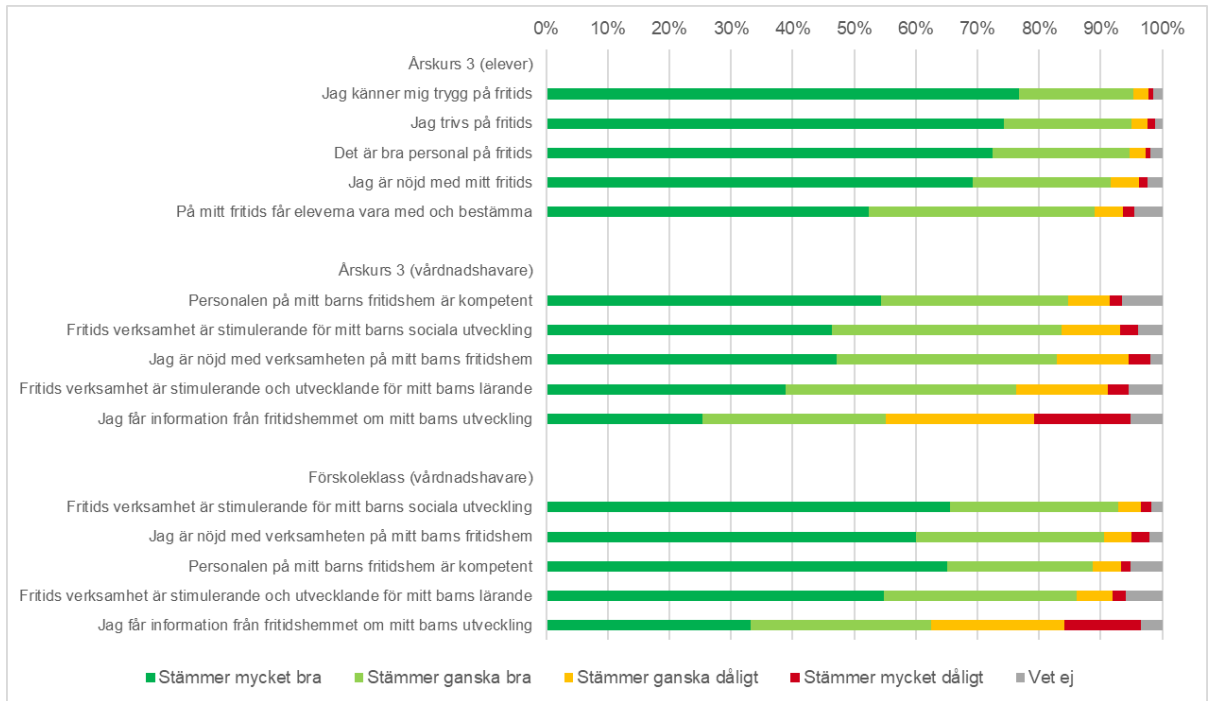
Fritidshemmet

Frågor om fritidshemmet ställs till vårdnadshavare med barn i förskoleklass och i årskurs 3 samt till eleverna i årskurs 3-enkäten. Figur 10 visar att eleverna i mycket hög utsträckning känner sig trygga, trivs och tycker personalen är bra på sitt fritids.

Över 80 procent av i årskurs 3-enkäten till vårdnadshavare instämmer i att personalen är kompetent, att fritidshemmet bidrar till barnets sociala utveckling och i att man är nöjd med fritidshemmet. I enkäten till vårdnadshavare i förskoleklass är andelen som instämmer i samma frågor något högre.

Gemensamt för förskoleklassens och årskurs 3-vårdnadshavarna är att den fråga de i minst utsträckning instämmer i avser att ”jag får information från fritidshemmet om mitt barns utveckling” (63 respektive 55 procent som instämmer). I dessa fall beror det inte på att en hög andel inte vet utan på att de inte instämmer (34 respektive 40 procent).

Figur 11 Elevers och vårdnadshavares svar om fritidshemmet (enkät i årskurs 3 respektive i förskoleklass), år 2023. Rangordning från högst till lägst andel instämmande svar ("stämmer mycket bra" plus "stämmer ganska bra").

I tabell 5 visas andelen instämmande svar på frågorna om fritidshemmet för flickorna respektive pojkarna. Störst skillnad gäller uppfattningen i frågan "Jag är nöjd med mitt fritids" som 89 procent av pojkarna instämmer i, jämfört med 95 procent av flickorna.

Tabell 5 Fritidshemmet: Flickors respektive pojkars svar i enkät till elever i årskurs 3 (andel instämmande svar), år 2023

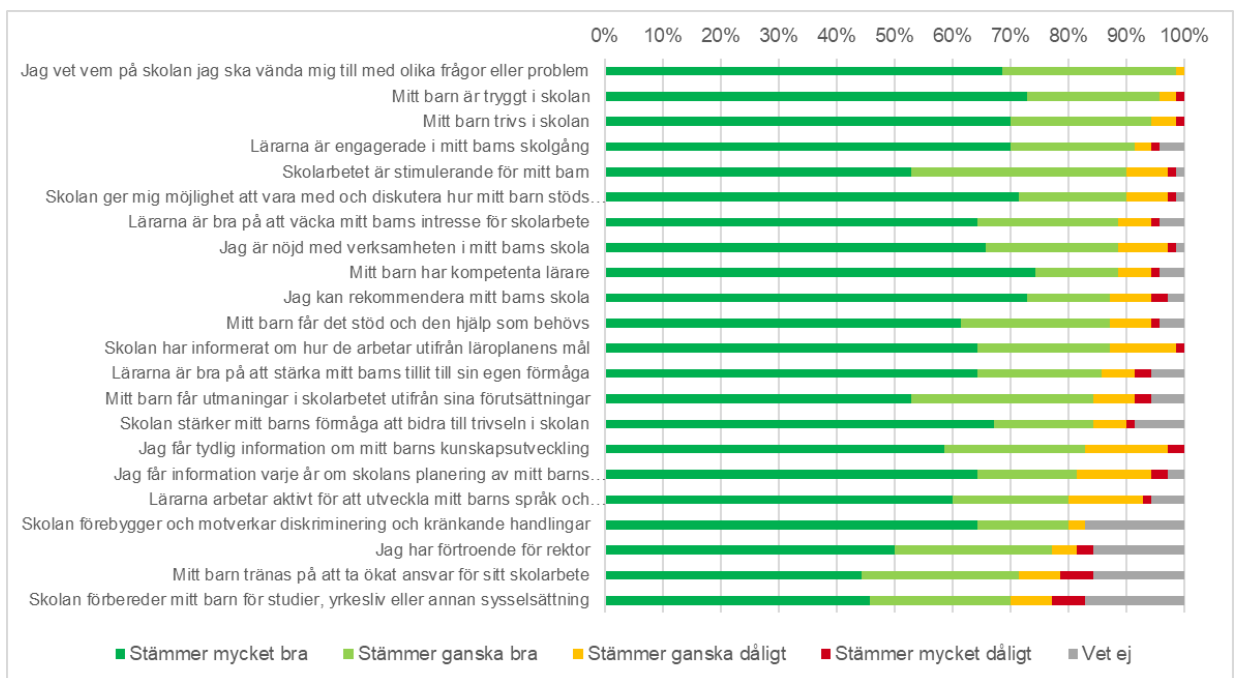
	Flickor	Pojkar
Jag känner mig trygg på fritids	97%	94%
Jag trivs på fritids	97%	94%
Det är bra personal på fritids	96%	94%
Jag är nöjd med mitt fritids	95%	89%
På mitt fritids får eleverna vara med och bestämma	92%	87%

Grundsärskola

Svaren från vårdnadshavarna med barn i grundskolan visas i figur 11. Av de som besvarat enkäten är det högst andel som instämmer i att "Jag vet vem på skolan jag ska vända sig till med olika frågor eller problem" (99 procent), följt av "Mitt barn är tryggt i skolan" (96 procent) och "Mitt barn trivs i skolan" (94 procent).

De frågor som minst andel instämmer i har samtidigt störst andel ”vet ej”-svar. Det gäller frågan om att ”Skolan förbereder mitt barn för studier, yrkesliv eller annan sysselsättning” (70 procent instämmer, 17 procent vet ej), följt av ”Mitt barn tränas på att ta ökat ansvar för sitt skolarbete” (71 procent instämmer, 16 procent vet ej) och ”Jag har förtroende för rektor” (77 procent instämmer, 16 procent vet ej).

Figur 12 Grundsärskolan: Vårdnadshavares svar på enkät, år 2023. Rangordning från högst till lägst andel instämmande svar (”stämmer mycket bra” plus ”stämmer ganska bra”).

Utbildningsenhetens bedömning

På kommunnivå ger enkätresultaten en övergripande bild av en i många avseenden hög nöjdhet med verksamheterna i de olika skolformerna, inte minst vad avser trygghet, trivsel och nöjdhet med lärarna. Det är dock generellt något lägre resultat i elevenkäten i grundskolan och vårdnadshavarenkäten i förskolan jämfört med förra året. Det gör att måluppfyllelsen för de av kommunens indikatorer som bygger på enkätresultat blir betydligt lägre än förra året. Utbildningsenheten vill dock understryka att den faktiska skillnaden i resultat vad avser indikatorerna inte är stora, varken jämfört med förra årets resultat i Nacka eller med de andra enkätkommunernas resultat.

En tendens finns i elevenkäten, särskilt i årskurserna 6 och 8, till större skillnader mellan flickors och pojkars uppfattning om skolan, där flickorna i allt högre utsträckning är mer kritiska (lägre andel som instämmer) än pojkarna.

Utbildningsenheten avser att under hösten 2023 genomföra kvalitetssamtal med förskolans respektive särskolans rektorer, där enkätresultaten ingår som ett av

underlagen. Även resultatdialoger med grundskolans rektorer planeras till hösten. Där är fokus visserligen på elevernas kunskapsresultat, men i det sammanhanget är det av intresse att ta del av om rektorernas analyser av elevernas enkätsvar varit till nytta för att förstå kunskapsresultaten och för att dra slutsatser om vad skolan behöver utveckla för att främja elevernas måluppfyllelse ytterligare.

Det är positivt att svarsfrekvensen i årets enkät ökar i nästan alla svarsgrupper. Det är en utmaning i tider där många enkäter konkurrerar med varandra och efter två år med sjunkande svarsfrekvens i följd som märkts av i samtliga enkätkommuner.

Utbildningsenheten kommer att fortsätta samverka med enkätens leverantör (Enkätfabriken) för att på olika sätt fortsätta främja en fortsatt positiv utveckling av svarsfrekvensen.

Vad gäller svarsgruppen vårdnadshavare med barn i årskurs 6 har dock svarsfrekvensen varit låg under många år. Det är inget som särskiljer Nacka, utan så är även fallet i de andra Våga visa-kommunerna. Mot den bakgrunden överväger utbildningsenheten möjligheten att inte längre fortsätta att genomföra enkäten i den svarsgruppen som en kommun-gemensam enkät, utan istället göra den frivillig för de skolor som önskar fortsätta med den.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innehåller inga beslut med ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Våga visas enkät till elever och vårdnadshavare bedöms bidra positivt på olika sätt för barnen och eleverna i verksamheterna i de olika skolformerna. Enkäten är genomgående utformad för att vara nära kopplad till verksamheternas uppdrag enligt de nationella styrdokumenterna. Resultaten bidrar på så sätt med underlag till enheternas systematiska kvalitetsarbete, som syftar till att åstadkomma hög kvalitet i verksamheterna för alla barn och elever. Vårdnadshavare får också genom Våga visa-enkäten tillgång till jämförbara enkätresultat för alla förskolor och grundskolor verksamma i Nacka via Jämföraren på kommunens webb, inför val av förskola och skola. Ärendet innehåller dock inga beslut med konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 22 maj 2023

Carina Legerius
Enhetschef
MH Utbildningsenheten

Åsa Arnell
Utbildningsexpert
MH Utbildningsenheten